

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
Основи теорії музики
підготовки бакалавра
спеціальності В5 Музичне мистецтво
освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво»

Луцьк – 2026

Силабус вибіркового освітнього компонента «Основи теорії музики» підготовки бакалавра, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В5 Музичне мистецтво, за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво».

Розробник: Косинець Іван Іванович, доцент, завідувач кафедри музичного мистецтва, доктор мистецтва

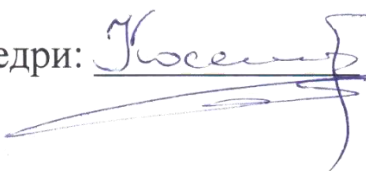
Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

 Косинець Іван Іванович

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва

протокол № 6 від 28 січня 2026 р.

Завідувач кафедри: Косинець Іван Іванович

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність В5 Музичне мистецтво Освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво» Освітній рівень бакалавр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів <u>150 / 5</u>		Рік навчання 2
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр 3-ий
		Лекції <u>10</u>
		Практичні <u>20</u> год.
		Самостійна робота <u>110</u> год.
		Консультації <u>10</u> год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Косинець Іван Іванович
доктор мистецтва

доцент, завідувач кафедри музичного мистецтва

Контактна інформація (+380997501629, kosynets.ivan@vnu.edu.ua) Дні занять
(<http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис ОК

1. Анотація ОК

ОК «Основи теорії музики» спрямований на професійну підготовку майбутніх фахівців у галузі В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В5 Музичне мистецтво, освітнього ступеня бакалавр. Даний ОК направлений на вивчення та вдосконалення базових музично-теоретичних понять і категорій (музична грамота, елементи сольфеджіо, ладо-гармонічні основи). Пререквізити

Засвоєння вибікового ОК «Основи теорії музики» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких ОК: «Теорія та інтерпретація музики», «Спеціальний клас», «Фортепіано та інструментальний ансамбль»

Постреквізити

ОК, які будуть використовувати результати навчання даного курсу: «Практика слухацької діяльності», «Практика художньо-організаційної діяльності», «Музично-педагогічна практика у закладах загальної освіти», «Кваліфікаційна робота», «Атестаційний екзамен».

2. Мета і завдання ОК.

Метою вибіркового ОК «Основи теорії музики» є формування та вдосконалення у здобувачів освіти слухових навичок, аналітичного мислення, вміння читання й осмислення нотного тексту, а також навички критичного аналізу та інтерпретації музичних творів різних стилів і жанрів. Система навчання бакалавра музичного мистецтва забезпечує повноцінну професійну освіту та творчий розвиток майбутнього фахівця, сприяє формуванню художньо-виконавських навичок.

Основними завданнями ОК «Основи теорії музики» є:

- ✓ оволодіння системою базових музично-теоретичних знань, умінь і навичок (музична грамота, елементи сольфеджіо, ладо-гармонічні основи);
- ✓ формування та вдосконалення слухових навичок (інтонаційний слух, ритмічне чуття, ладове відчуття);
- ✓ набуття вмінь аналізувати музичний твір з позицій форми, гармонії та стилю;
- ✓ виховання художнього смаку та усвідомленого ставлення до музичного матеріалу;
- ✓ розвиток умінь читання, осмислення й інтерпретації нотного тексту;
- ✓ розширення музичного кругозору (ознайомлення з творами різних епох, стилів і жанрів);
- ✓ вміння користуватися науковою та мистецькою термінологією (основними музично-теоретичними поняттями).

3. Результати навчання (Компетентності).

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у галузі музичного мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних компетенцій, теорій та методів відповідної науки та предметної сфери і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

ФК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

ПРН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Теорія музики як система музичного мислення: функції, методи та роль у професійній діяльності музиканта.	38	4	4		28	2	ІРЗО/17
Тема 2. Музична мова і її елементи: звук, інтонація, метроритмічна організація та принципи нотної фіксації.	37	2	4		28	3	ІРЗО/18
Разом за модулем 1	75	6	8		56	5	ІРЗО/35
Змістовий модуль II.							
Тема 3. Ладо-тональна система музики: інтервальна структура, типи ладів, тональні співвідношення та їх виразові можливості.	37	2	6		27	2	ІРЗО/17
Тема 4. Основи гармонічної організації музичного твору: акорди, функції, аналіз фактури та форми.	38	2	6		27	3	ІРЗО/18
Разом за модулем 2	75	4	12		54	5	ІРЗО/35
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1							МКР/15
Модульна контрольна робота 2							МКР/15
Всього годин / Балів	150	10	20		110	10	100

Методи контролю*: ІРЗО –індивідуальна робота здобувача освіти, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота.

5. Завдання для самостійного опрацювання

1. Опрацювання елементів музичної мови, її роль у формуванні музичного змісту.
2. Аналіз ладо-інтонаційної організації музичного твору (лади, тональності, інтервали).
3. Основи гармонічної мови та функціональних зв'язків акордів.
4. Ознайомлення з принципами музичного аналізу (фактура, форма, стиль).

IV. Політика оцінювання

У процесі вивчення вибіркового ОК використовуються такі методи навчання: словесні та практичні; аналіз музичного матеріалу; читання нотного тексту з листа; інтонаційно-слухові вправи; ритмічні та ладо-гармонічні завдання; розв'язання музично-теоретичних задач; розвиток аналітичного мислення та музичного слуху.

Форми поточного оцінювання: усна та письмова відповідь (тестування, виконання музично-теоретичних і творчих завдань).

Форми модульного оцінювання: виконання музично-теоретичних завдань (аналіз нотного тексту, визначення ладо-гармонічних і ритмічних особливостей музичного твору).

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедрою, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності. Під час контрольних робіт заборонено використання мобільних девайсів, гаджетів. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять та підготовки практичних та індивідуальних завдань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

При перескладанні заліку анулюються усі попередньо набрані бали. У цьому випадку здобувачу освіти пропонується виконати індивідуальне залікове завдання, яке передбачає:

- 1) перескладання двох МКР, що передбачає виконання двох різнохарактерних вокальних творів для ансамблю (по 1 в кожній МКР) – по 15 балів за кожне, усього 30 балів;
- 2) виконання тестових завдань за чотирма темами змістових модулів – по 17-18 балів за кожну, усього 70 балів.

Максимальна оцінка за залік – 100 балів.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти:

18–15 балів – отримують здобувачі освіти, які вільно володіють основними музично-теоретичними поняттями, демонструють системне та усвідомлене розуміння матеріалу, вміють логічно аналізувати музичні твори, правильно застосовують теоретичні знання на практиці, аргументовано формулюють висновки.

14–11 балів – отримують здобувачі освіти, які на достатньому рівні володіють музично-теоретичними знаннями, в цілому правильно виконують програмові завдання, допускаючи незначні неточності у формулюваннях або аналізі музичного матеріалу.

10–7 балів – отримують здобувачі освіти, які мають фрагментарні знання з основ теорії музики, допускають помилки у визначенні понять, інтервалів, ладо-гармонічних зв'язків, відчують труднощі під час аналізу музичного матеріалу.

6–2 бали – отримують здобувачі освіти, які недостатньо засвоїли програмний матеріал, допустили суттєві помилки у розумінні базових музично-теоретичних понять, не здатні узагальнити вивчений матеріал і застосувати його на практиці.

0 балів – відповідь відсутня.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з вибіркового ОК «Основи теорії музики» є залік, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу, на підставі результатів виконання ним лекційних та практичних занять, самостійної роботи, модульних контрольних робіт. Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом освітнього компонента, та отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо здобувач освіти засвоїв навчальний матеріал згідно навчальної програми, впевнено володіє теоретичними основами. Вміє застосовувати набуті знання на практиці, розв'язувати теоретичні та творчі завдання.

«Не зараховано» – 0-59 балів – здобувач освіти оволодів матеріалом згідно програми на недостатньому рівні, не володіє основними теоретичними та практичними навичками.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня теоретичної та практичної готовності здобувачів освіти. Поточний контроль реалізується у формі виконання індивідуальних завдань, рівні засвоєння теоретичного та практичного матеріалу, самостійної роботи. Максимальна кількість балів поточного контролю становить - 70 балів. Можливо отримати додаткові бали за участь у вокальних конкурсах та фестивалях.

Підсумковий модульний контроль здійснюється у формі виконання здобувачем освіти модульних контрольних робіт (виконання двох різнохарактерних вокально-ансамблевих творів, по одному у кожній МКР).

Максимальний бал, отриманий за дві МКР становить 30 балів.

Критерії оцінювання МКР (по 15 балів)

15–13 балів – отримують здобувачі освіти, які вільно володіють музично-теоретичними знаннями, демонструють системне та усвідомлене розуміння матеріалу, логічно аналізують музичні твори та правильно застосовують теоретичні знання на практиці.

12–10 балів – отримують здобувачі освіти, які на достатньому рівні володіють основами теорії музики, в цілому правильно виконують програмові завдання, допускаючи незначні неточності у формулюваннях або аналізі музичного матеріалу.

9–2 бали – отримують здобувачі освіти, які недостатньо засвоїли програмний матеріал, допускають суттєві помилки у розумінні базових музично-теоретичних понять, не здатні правильно узагальнити або застосувати знання.

0 балів – завдання не виконано або відповідь відсутня.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література Основна література

1. Левицький І. Основи теорії музики : підручник / І. Левицький. - Нью-Йорк : Говерля, 1966 — 56 с.
2. Побережна Г.І., Щериця Т.В. Загальна теорія музики Підручник. Для студентів музично-педагогічних спеціальностей вищих педагогічних навчальних закладів. — Київ: Вища школа, 2004. — 303 с.
3. Смаглій Г.А., Маловик Л.В. Основи теорії музики / Підручник для навчальних закладів освіти культури і мистецтв. — 3-тє вид., перероб. і доп. — Харків : Факт, 2005. — 384 с.
4. Олексюк О. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва: навч. посіб. Київ : Знання України. 2004. 264 с.
5. Методика викладання гри на спеціальному інструменті : метод. рек. для студ. спец. 6.020204

- «Музичне мистецтво (Народні інструменти)». Луганськ: ДЗ«ЛНУ імені Тараса Шевченка». 2013. 103 с.
6. Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа): підруч. для вищ. навч. закл. культури і мистец. I—IV рівнів акредитації / М. Давидов ; Нац. муз. акад. України. Вид. 2-ге, допов., випр. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2010. 592 с.
 7. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Друга редакція. Харків. 2012. 510 с.
 8. Харнонкурт Н. Музика як мова звуків (Шлях до нового розуміння музики) / пер. з нім. Суми : Собор, 2002. 184 с.
 9. Черемський К. Повернення традиції. Харків: Центр Леся Курбаса, 2002. 120 с.
 10. Черкаський Л. Живі струни України. Київ. КМ Academia, 2000. 47 с.

Допоміжна література

1. Загайкевич М. П. Основи теорії музики : навчальний посібник. — Київ : Музична Україна.
2. Козаренко О. В. Музична мова і стиль : теоретичні основи. — Львів : Сполом.
3. Лібанова Н. М. Теорія музики : елементарний курс. — Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського.
4. Назайкінський Є. В. Логіка музичної композиції. — Київ : Музична Україна.
5. Косинець І. Репертуар виконавця-гітариста в ігровій комунікативній системі музики. . *Науковий вісник Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової «Музичне мистецтво і культура»* 2022. Вип. 34 кн. 2. Стр. 117-226.
6. Косинець І. Відеоряд у концертному виступі сучасного гітариста як фактор розширення комунікативних властивостей. *Науковий вісник Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової «Музичне мистецтво і культура»* 2022. Вип. 34 кн. 1. Стр. 195-207